

CHƯƠNG 10: TỈ LỆ THỨC VÀ DÃY TỈ SỐ BẰNG NHAU

Dạng 1: Tìm số hạng chưa biết dựa vào tỉ lệ thức
Dạng 2: Chứng minh đẳng thức
Dạng 3: Chứng minh bất đẳng thức
Dạng 4: Bài toán về dãy tỉ số bằng nhau và chia tỉ lệ

Dạng 2. Chứng minh đẳng thức

Câu 1. (HSG 7 huyện Phù Cát, trường THCS Ngô Gia Tự 2017 - 2018; trường Nguyễn Du 2016 - 2017)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ với $a, b, c, d \neq 0; a \neq \pm b, c \neq \pm d$.

Chứng minh: $\frac{b}{b-a} = \frac{d}{d-c}$ và $\frac{c+d}{a+b} = \frac{c}{a}$

Lời giải

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow 1 - \frac{a}{b} = 1 - \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{b-a}{b} = \frac{d-c}{d} \Rightarrow \frac{b}{b-a} = \frac{d}{d-c}$$

Từ $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{d}{b} = \frac{c+d}{a+b}$

Câu 2. (HSG 7 trường Bích Hoà; trường Thiệu Văn 2022 - 2023)

$\frac{a}{c} = \frac{c}{b}$. Chứng minh rằng: $\frac{a-c}{a+c} = \frac{c-b}{c+b}$

Cho

Lời giải

$$\frac{a}{c} = \frac{c}{b} = \frac{a-c}{c-b} = \frac{a+c}{c+b} \Rightarrow \frac{a-c}{a+c} = \frac{c-b}{c+b}$$

Câu 3. (HSG 2018 - 2019)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $\frac{5a+3b}{5a-3b} = \frac{5c+3d}{5c-3d}$

Lời giải

Đặt $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k \Rightarrow a = kb, c = kd$

$$\frac{5a+3b}{5a-3b} = \frac{b(5k+3)}{b(5k-3)} = \frac{5k+3}{5k-3}$$

Suy ra:

$$\frac{5c+3d}{5c-3d} = \frac{d(5k+3)}{d(5k-3)} = \frac{5k+3}{5k-3}$$

Và

$$\text{Vậy } \frac{5a+3b}{5a-3b} = \frac{5c+3d}{5c-3d}$$

Câu 4. (HSG 7 Tp Ninh Bình 2022 - 2023; huyện Thanh Oai 2014 - 2015)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng $\frac{2a-3b}{2a+3b} = \frac{2c-3d}{2c+3d}$

Lời giải

$$\begin{aligned} \text{Cho } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} &\Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \\ \Rightarrow \frac{2a}{2c} = \frac{3b}{3d} = \frac{2a-3b}{2c-3d} = \frac{2a+3b}{2c+3d} \\ \Rightarrow \frac{2a-3b}{2a+3b} &= \frac{2c-3d}{2c+3d} \end{aligned}$$

$$\text{Vậy } \frac{2a-3b}{2a+3b} = \frac{2c-3d}{2c+3d}$$

Câu 5. (HSG 7 huyện Giao Thủy 2016 - 2017)

Cho tỉ lệ thức: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ (giả thiết các tỉ lệ thức đều có nghĩa).

Chứng minh rằng: $\frac{2a+3b}{2a-3b} = \frac{2c+3d}{2c-3d}$

Lời giải

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{2a}{2c} = \frac{3b}{3d}$$

Giả thiết các tỉ lệ thức đều có nghĩa, từ

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{2a}{2c} = \frac{3b}{3d} = \frac{2a+2c}{2c+3d} = \frac{2a-3b}{2c-3d} \Rightarrow \frac{2a+3b}{2a-3b} = \frac{2c+3d}{2c-3d}$$

Câu 6. (HSG 7 trường Thiệu Vận, huyện Thiệu Hóa; huyện Thường Tín 2018 - 2019)

Chứng minh rằng: Từ tỷ lệ thức $\frac{a+b}{a-b} = \frac{c+d}{c-d} \neq 1$ ta có tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$

Lời giải

$$\frac{a+b}{a-b} \neq 1 \Rightarrow b \neq 0; \frac{c+d}{c-d} \neq 1 \Rightarrow d \neq 0$$

$$\text{Vì } \frac{a+b}{a-b} = \frac{c+d}{c-d} \Rightarrow (a+b)(c-d) = (a-b)(c+d)$$

$$\Rightarrow 2bc = 2ad \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \quad (b, d \neq 0)$$

(ĐPCM).

Câu 7. (HSG 7 SƠN ĐỘNG 2022 - 2023)

Cho $\frac{7x+5y}{3x-7y} = \frac{7z+5t}{3z-7t}$. Chứng minh: $\frac{x}{y} = \frac{z}{t}$.

Lời giải

Đặt: $\frac{7x+5y}{3x-7y} = \frac{7z+5t}{3z-7t} = k$, ta có:

$$7x+5y = k(3x-7y) \Rightarrow (3k-7)x = (7k+5)y \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{7k+5}{3k-7} \quad (1)$$

$$7z+5t = k(3z-7t) \Rightarrow (3k-7)z = (7k+5)t \Rightarrow \frac{z}{t} = \frac{7k+5}{3k-7} \quad (2)$$

$$\frac{x}{y} = \frac{z}{t}$$

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{x}{y} = \frac{z}{t}$. Đây là điều phải chứng minh.

Câu 8. (HSG 7 huyện 2022 - 2023)

Chứng minh rằng từ tỉ lệ thức $\frac{a+b}{a-b} = \frac{c+a}{c-a}$ suy ra hệ thức $a^2 = bc$

Lời giải

Đặt $\frac{a+b}{a-b} = \frac{c+a}{c-a} = k$, ta có: $a+b = k(a-b)$

$$\Rightarrow a+b = ka - kb \Rightarrow a - ka = -kb - b \Leftrightarrow a(1-k) = b(-k-1)$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{-k-1}{1-k} = \frac{-(k+1)}{-(k-1)} = \frac{k+1}{k-1} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{k+1}{k-1}$$

$$c+a = k(c-a) \Rightarrow c+a = kc - ka \Rightarrow c - kc = -ka - a$$

$$\Rightarrow c(1-k) = a(-k-1) \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{-k-1}{1-k} = \frac{-(k+1)}{-(k-1)} = \frac{k+1}{k-1}$$

$$\Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{k+1}{k-1} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{a} = \frac{k+1}{k-1} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{a} \Rightarrow a^2 = bc$$

Vậy: $a^2 = bc$

Câu 9. (HSG 7 huyện Anh Sơn; huyện Phú Thiện 2015 - 2016)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $(a+2c)(b+d) = (a+c)(b+2d)$

Lời giải

Ta có: $(a+2c)(b+d) = (a+c)(b+2d)$

$$ab + ad + 2cb + 2cd = ab + 2ad + cb + 2cd$$

$$cb = ad \quad \text{suy ra:} \quad \frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

Câu 10. (HSG 7 THCS Hiền Quan, Tam Nông 2017-2018)

Cho $(a+3)(b-4) - (a-3)(b+4) = 0$. Chứng minh: $\frac{a}{3} = \frac{b}{4}$

Lời giải

Tính được $6a = 8b \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{a}{3} = \frac{b}{4}$

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \frac{(a+b)^2}{a^2+b^2} = \frac{(c+d)^2}{c^2+d^2}$

Câu 11. (HSG 7 huyện Chương Mỹ 2021 - 2022; trường THCS Thanh Oai 2018 - 2019; trường Sương Bình 2017 - 2018)

Chứng minh rằng: Nếu $2(x+y) = 5(y+z) = 3(z+x)$ thì $\frac{x-y}{4} = \frac{y-z}{5}$

Lời giải

$2(x+y) = 5(y+z) = 3(z+x)$

$\Rightarrow \frac{2(x+y)}{30} = \frac{5(y+z)}{30} = \frac{3(z+x)}{30} \Rightarrow \frac{x+y}{15} = \frac{y+z}{6} = \frac{z+x}{10}$

Biến đổi: $\frac{z+x}{10} = \frac{y+z}{6} = \frac{x-y}{4}$ (1); $\frac{x+y}{15} = \frac{z+x}{10} = \frac{y-x}{5}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{x-y}{4} = \frac{y-z}{5}$

Câu 12. (HSG 7 trường Võ Thị Sáu; trường Hồng Dương, Thanh Oai 2022 - 2023; trường Điện Hồng, Thanh Oai; trường Phong Đạt 2018 - 2019; trường Thạch Bình 2017 - 2018)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$. Chứng minh: $\left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a}{d}$

Lời giải

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có: $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{a+b+c}{b+c+d}$

Suy ra: $\left(\frac{a}{b}\right)^3 = \left(\frac{b}{c}\right)^3 = \left(\frac{c}{d}\right)^3 = \left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a}{d}$

Vậy: $\left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a}{d}$ (đpcm).

Câu 13. (HSG 7 trường Lê Quý Đôn, huyện Hưng Hà 2022 - 2023; trường Hùng Thu; đề khảo sát huyện Thái Thụy 2017 - 2018; trường Tam Hưng 2016 - 2017)

Cho a, b, c, d là 4 số khác 0, thỏa mãn điều kiện: $b^2 = ac; c^2 = bd; b^3 + c^3 + d^3 \neq 0$

Chứng minh rằng: $\frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} = \frac{a}{d}$

Lời giải

Từ giả thiết: $b^2 = ac; c^2 = bd \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$

Ta có:
$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3} = \frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} \quad (1)$$

Lại có:
$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a}{d} \quad (2)$$

Từ (1) và (2):
$$\Rightarrow \frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} = \frac{a}{d}$$

Câu 14. (HSG 7 trường Kim Trung; trường Tân Tiến, huyện Hưng Hà 2022 - 2023)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng:
$$\frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} = \frac{a}{d}$$

Lời giải

Ta có:
$$\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} \Rightarrow \left(\frac{a}{b}\right)^3 = \left(\frac{b}{c}\right)^3 = \left(\frac{c}{d}\right)^3 \Rightarrow \frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3}$$

Áp dụng tính chất của dãy tỷ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3} = \frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} \quad (1)$$

Lại có:
$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} \quad \text{và} \quad \frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$$

Do đó suy ra:
$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a}{d} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra:
$$\frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} = \frac{a}{d}$$

Câu 15. (HSG 7 huyện Hưng Hà, trường Trần Thủ Độ 2022 - 2023)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$ (Giả sử các tỉ số đều có nghĩa).

Chứng minh rằng
$$\left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3}$$

Lời giải

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{a+b+c}{b+c+d} \Rightarrow \frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3} = \left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 \quad (1)$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3} = \frac{a^3 + b^3 + c^3}{b^3 + c^3 + d^3} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \left(\frac{a+b+c}{b+c+d}\right)^3 = \frac{a^3+b^3+c^3}{b^3+c^3+d^3}$

Câu 16. (HSG 7 huyện Hoàng Hoá 2018 - 2019)

Cho $b^2 = ac$, $c^2 = bd$. Với $b, c, d \neq 0$, $b+c \neq d$, $b^3+c^3 \neq d^3$.

Chứng minh: $\frac{a^3+b^3+c^3}{b^3+c^3-d^3} = \left(\frac{a+b-c}{b+c-d}\right)^3$

Lời giải

Từ $b^2 = ac \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{b}{c}$ (1); $c^2 = bd \Rightarrow \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{a+b-c}{b+c-d}$

$\Rightarrow \left(\frac{a+b-c}{b+c-d}\right)^3 = \frac{a^3}{b^3} = \frac{b^3}{c^3} = \frac{c^3}{d^3} = \frac{a^3+b^3-c^3}{b^3+c^3-d^3}$

Vậy $\frac{a^3+b^3+c^3}{b^3+c^3-d^3} = \left(\frac{a+b-c}{b+c-d}\right)^3$

Câu 17. (HSG 7 huyện Tam Dương, 2021 - 2022)

Cho a, b, c, d là các số khác 0 thỏa mãn $b^2 = ac$; $c^2 = bd$; $b^3 + 27c^3 + 8d^3 \neq 0$.

Chứng minh rằng $\frac{a}{d} = \frac{a^3 + 27b^3 + 8c^3}{b^3 + 27c^3 + 8d^3}$

Lời giải

Do $b^2 = ac \Rightarrow \frac{b}{c} = \frac{a}{b}$ (1) và $c^2 = bd \Rightarrow \frac{c}{d} = \frac{b}{c}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{3b}{3c} = \frac{2c}{2d}$

$\frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} = \left(\frac{3b}{3c}\right)^3 = \left(\frac{2c}{2d}\right)^3$

Hay $\frac{a}{d} = \frac{a^3}{b^3} = \frac{27b^3}{27c^3} = \frac{8c^3}{8d^3}$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có

$\frac{a}{d} = \frac{a^3}{b^3} = \frac{27b^3}{27c^3} = \frac{8c^3}{8d^3} = \frac{a^3 + 27b^3 + 8c^3}{b^3 + 27c^3 + 8d^3}$

Vậy $\frac{a}{d} = \frac{a^3 + 27b^3 + 8c^3}{b^3 + 27c^3 + 8d^3}$

Câu 18. (HSG 7 huyện Nguyệt Án, Tp Vinh 2022 - 2023)

Cho $b^2 = ac$; $c^2 = bd$ (a, b, c, d và $12b + 3c - 5d \neq 0$).

$$\left(\frac{12a+3b-5c}{12b+3c-5d} \right)^3 = \frac{a}{d}$$

Chứng minh:

Lời giải

Ta có $b^2 = ac \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{b}{c}$ (1) và $c^2 = bd \Rightarrow \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra: $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d}$.

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{12a+3b-5c}{12b+3c-5d} \Rightarrow \left(\frac{a}{b} \right)^3 = \left(\frac{12a+3b-5c}{12b+3c-5d} \right)^3 \quad (3)$$

Mặt khác: $\Rightarrow \left(\frac{a}{b} \right)^3 = \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a}{d}$ (4)

Từ (3) và (4) suy ra: $\left(\frac{12a+3b-5c}{12b+3c-5d} \right)^3 = \frac{a}{d}$ (đpcm)

Câu 19. (HSG 7 huyện Tam Điệp 2021 - 2022)

Cho $a, b, c \neq 0$ thỏa mãn $b^2 = ac$. Chứng minh rằng: $\frac{a}{c} = \frac{(a+2022b)^2}{(b+2022c)^2}$

Lời giải

Ta có $b^2 = ac \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{2022b}{2022c}$

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a}{b} = \frac{2022b}{2022c} = \frac{a+2022b}{b+2022c} \Rightarrow \frac{(a+2022b)^2}{(b+2022c)^2} = \left(\frac{a}{b} \right)^2 = \frac{a}{b} \cdot \frac{a}{b} = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} = \frac{a}{c}$$

Vậy $\frac{a}{c} = \frac{(a+2022b)^2}{(b+2022c)^2}$.

Câu 20. (HSG 7 huyện Tam Nông 2018 - 2019)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ (giả thiết các tỉ lệ đều có nghĩa). Chứng minh rằng

a) $\frac{a}{a+b} = \frac{c}{c+d}$

b) $\left(\frac{a+b}{c+d} \right)^2 = \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2}$

Lời giải

a) Đặt $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k$ ta có: $a = kb$; $c = kd$

$$\frac{a}{a+b} = \frac{k.b}{k.b+b} = \frac{k.b}{(k+1)b} = \frac{k}{k+1}$$

$$\frac{c}{c+d} = \frac{k.d}{k.d+d} = \frac{k.d}{(k+1)d} = \frac{k}{k+1}$$

Vậy $\frac{a}{a+b} = \frac{c}{c+d}$.

b) $\left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2 = \frac{(kb+b)^2}{(kd+d)^2} = \frac{(k+1)^2 \cdot b^2}{(k+1)^2 \cdot d^2} = \frac{b^2}{d^2}$ (1)

$$\frac{a^2+b^2}{c^2+d^2} = \frac{(kb)^2+b^2}{(kd)^2+d^2} = \frac{k^2b^2+b^2}{k^2d^2+d^2} = \frac{(k^2+1)b^2}{(k^2+1)d^2} = \frac{b^2}{d^2}$$
 (2)

Từ (1) và (2) suy ra $\left(\frac{a+b}{c+d}\right)^2 = \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2}$.

Câu 21. (HSG 7 trường Nguyễn Trãi, Thường Tín; trường Bích Hòa; trường Thiệu Vân; huyện Nam Đàn 2022 - 2023; trường Nguyễn Trung Trực, quận Tân Bình; trường Cù Chính Lan 2018 - 2019)

Cho $c^2 = ab$. Chứng minh rằng:

a) $\frac{a^2+c^2}{b^2+c^2} = \frac{a}{b}$

b) $\frac{b^2-a^2}{a^2+c^2} = \frac{b-a}{a}$

Lời giải

a) Từ $\frac{a}{c} = \frac{c}{b} \Rightarrow \frac{a}{c} \cdot \frac{c}{b} = \left(\frac{a}{c}\right)^2 = \left(\frac{c}{b}\right)^2$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{a^2}{c^2} = \frac{c^2}{b^2} = \frac{a^2+c^2}{c^2+b^2} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{a^2+c^2}{b^2+c^2} \quad (\text{đpcm}).$$

b) Áp dụng chứng minh phần a) ta có:

$$\frac{a}{c} = \frac{c}{b} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{a^2+c^2}{b^2+c^2} \Rightarrow \frac{b}{a} = \frac{b^2+c^2}{a^2+c^2} \Rightarrow \frac{b}{a} - 1 = \frac{b^2+c^2}{a^2+c^2} - 1$$

$$\Rightarrow \frac{b}{a} - \frac{a}{a} = \frac{b^2+c^2}{a^2+c^2} - \frac{a^2+c^2}{a^2+c^2} \Rightarrow \frac{b-a}{a} = \frac{b^2+c^2-a^2-c^2}{a^2+c^2}$$

$$\Rightarrow \frac{b-a}{a} = \frac{b^2-a^2}{a^2+c^2} \quad (\text{điều phải chứng minh})$$

Câu 22. (HSG 7 trường Nguyễn trực 2017 - 2018)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng:

$$a) \frac{a^2 - b^2}{ab} = \frac{c^2 - d^2}{cd};$$

$$b) \frac{(a+b)^2}{a^2+b^2} = \frac{(c+d)^2}{c^2+d^2}$$

Lời giải

$$a) \text{Đặt } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k \Rightarrow a = bk; c = dk$$

$$VT = \frac{a^2 - b^2}{ab} = \frac{b^2k^2 - b^2}{b^2k} = \frac{k^2 - 1}{k} \quad (1)$$

$$VP = \frac{c^2 - d^2}{cd} = \frac{d^2k^2 - d^2}{d^2k} = \frac{k^2 - 1}{k} \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2)} \Rightarrow \frac{a^2 - b^2}{ab} = \frac{c^2 - d^2}{cd}$$

$$b) \text{Ta có: } VT = \frac{(a+b)^2}{a^2+b^2} = \frac{(bk+b)^2}{b^2k^2+b^2} = \frac{b^2(k+1)^2}{b^2(k^2+1)} = \frac{(k+1)^2}{k^2+1} \quad (1)$$

$$VP = \frac{(c+d)^2}{c^2+d^2} = \frac{(dk+d)^2}{d^2k^2+d^2} = \frac{(k+1)^2}{k^2+1} \quad (2)$$

Câu 23. (HSG 7 huyện Bảo Thắng 2022 - 2023; trường Kỳ Xuân, Chương Mỹ; trường Tri Thức, Đồng Nai; huyện An Nhơn 2021 - 2022; trường Bảo Phương; trường Thanh Thùy 2018 - 2019)

$$\frac{a}{c} = \frac{c}{b} \text{ . Chứng minh rằng: } \frac{a^2 + c^2}{b^2 + c^2} = \frac{a}{b} \text{ .}$$

Cho

Lời giải

$$\text{Ta có: } \frac{a}{c} = \frac{c}{b} \Rightarrow \frac{a^2}{c^2} = \frac{c^2}{b^2}$$

$$\text{Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có: } \frac{a^2}{c^2} = \frac{c^2}{b^2} = \frac{a^2 + c^2}{c^2 + b^2} \quad (1)$$

$$\text{Lại có: } \frac{a^2}{c^2} = \frac{a}{c} \cdot \frac{a}{c} = \frac{a}{c} \cdot \frac{c}{b} = \frac{a}{b} \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) suy ra } \frac{a^2 + c^2}{b^2 + c^2} = \frac{a}{b} \text{ .}$$

Câu 24. (HSG 7 huyện Thanh Oai 2014 - 2015)

$$\text{Cho } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \text{ với } b \neq 0; d \neq 0 \text{ . Chứng minh rằng } \frac{a^2 + c^2}{b^2 + d^2} = \frac{ac}{bd} \text{ .}$$

Lời giải

Ta có $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2} = \frac{a^2 + c^2}{b^2 + d^2}$ (1)

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2} = \frac{ac}{bd} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{a^2 + c^2}{b^2 + d^2} = \frac{ac}{bd}$.

Câu 25. (HSG 7 huyện Nga Sơn 2016 - 2017)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $\frac{ab}{cd} = \frac{(a+b)^2}{(c+d)^2}$

Lời giải

Ta có: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} = \frac{a+b}{c+d}$

$$\Rightarrow \frac{a \cdot b}{c \cdot d} = \frac{a+b}{c+d} \cdot \frac{a+b}{c+d} \Rightarrow \frac{a \cdot b}{c \cdot d} = \frac{(a+b)^2}{(c+d)^2}$$

Câu 26. (HSG 7 Nga Sơn, Thanh Hóa năm 2022 - 2023)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng $\frac{a \cdot c}{b \cdot d} = \frac{2022a^2 + 2023c^2}{2022b^2 + 2023d^2}$.

Lời giải

Ta có $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{b} \cdot \frac{c}{d} = \left(\frac{a}{b}\right)^2 = \left(\frac{c}{d}\right)^2 \Rightarrow \frac{a \cdot c}{b \cdot d} = \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2}$

$$\Rightarrow \frac{a \cdot c}{b \cdot d} = \frac{2022a^2}{2022b^2} = \frac{2023c^2}{2023d^2} = \frac{2022a^2 + 2023c^2}{2022b^2 + 2023d^2}$$

Vậy $\frac{a \cdot c}{b \cdot d} = \frac{2022a^2 + 2023c^2}{2022b^2 + 2023d^2}$.

Câu 27. (HSG 7 Hưng Hà năm 2022 - 2023; trường Phương Chung 2018 - 2019)

Cho tỉ lệ thức: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$, với điều kiện mẫu thức xác định.

Chứng minh rằng: $\frac{2a^2 - 3ab + 5b^2}{2b^2 + 3ab} = \frac{2c^2 - 3cd + 5d^2}{2d^2 + 3cd}$

Lời giải

Đặt $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k$ ta có $a = bk, c = dk$

Thay $a = bk, c = dk$ ta có:

$$\frac{2a^2 - 3ab + 5b^2}{2b^2 + 3ab} = \frac{2(bk)^2 - 3(bk).b + 5b^2}{2b^2 + 3bk.b} = \frac{b^2 \cdot (2k^2 - 3k + 5)}{b^2(2 + 3k)} = \frac{2k^2 - 3k + 5}{2 + 3k}$$

$$\frac{2c^2 - 3cd + 5d^2}{2d^2 + 3cd} = \frac{2(dk)^2 - 3(dk)d + 5d^2}{2d^2 + 3(dk)d} = \frac{d^2(2k^2 - 3k + 5)}{d^2 \cdot (2 + 3k)} = \frac{2k^2 - 3k + 5}{2 + 3k}$$

$$\frac{2a^2 - 3ab + 5b^2}{2b^2 + 3ab} = \frac{2c^2 - 3cd + 5d^2}{2d^2 + 3cd}$$

Vậy

Câu 28. (HSG 7 trường Hoàng Quyên, huyện Phú Lý; huyện Sơn Tây 2018 - 2019)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $(a + 2c) \cdot (b + d) = (a + c) \cdot (b + 2d)$

Lời giải

$$\text{Vì } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{2c}{2d} = \frac{a + 2c}{b + 2d} \quad (1)$$

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a + c}{b + d} \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) } \Rightarrow \frac{a + c}{b + d} = \frac{a + 2c}{b + 2d} \Rightarrow (a + 2c) \cdot (b + d) = (a + c) \cdot (b + 2d)$$

Câu 29. (HSG 7 huyện Hiệp Hoà, năm học 2022 – 2023)

Cho các số thực a, b, c, d dương khác nhau thỏa mãn $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$.

$$\text{Chứng minh } \frac{a^2 - c^2}{b^2 - d^2} = \frac{3a^2 + 2c^2}{3b^2 + 2d^2}$$

Lời giải

$$\text{Ta có: } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2}$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau, ta có

$$\frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2} = \frac{a^2 - c^2}{b^2 - d^2} = \frac{3a^2 + 2c^2}{3b^2 + 2d^2}$$

$$\frac{a^2 - c^2}{b^2 - d^2} = \frac{3a^2 + 2c^2}{3b^2 + 2d^2}$$

Do đó:

$$\frac{a^2 - c^2}{b^2 - d^2} = \frac{3a^2 + 2c^2}{3b^2 + 2d^2}$$

Vậy:

Câu 30. (HSG 7 huyện Hưng Hà, trường Bùi Hữu Diên 2022 - 2023)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$, hãy suy ra tỉ lệ thức $\frac{7a^2 + 8ab}{13a^2 - 6b^2} = \frac{7c^2 + 8cd}{13c^2 - 6d^2}$.

Lời giải

$$\text{Ta có } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{a^2}{c^2} = \frac{b^2}{d^2}$$

$$\text{Lại có } \frac{a^2}{c^2} = \frac{a}{c} \cdot \frac{a}{c} = \frac{a}{c} \cdot \frac{b}{d} = \frac{ab}{cd}$$

$$\text{Do đó } \frac{a^2}{c^2} = \frac{b^2}{d^2} = \frac{ab}{cd}$$

$$\text{Suy ra } \frac{a^2}{c^2} = \frac{b^2}{d^2} = \frac{ab}{cd} = \frac{7a^2}{7c^2} = \frac{13a^2}{13c^2} = \frac{6b^2}{6d^2} = \frac{8ab}{8cd}$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có

$$\frac{7a^2}{7c^2} = \frac{13a^2}{13c^2} = \frac{6b^2}{6d^2} = \frac{8ab}{8cd} = \frac{7a^2 + 8ab}{7c^2 + 8cd} = \frac{13a^2 - 6b^2}{13c^2 - 6d^2}$$

$$\text{Từ } \frac{7a^2 + 8ab}{7c^2 + 8cd} = \frac{13a^2 - 6b^2}{13c^2 - 6d^2} \Rightarrow \frac{7a^2 + 8ab}{13a^2 - 6b^2} = \frac{7c^2 + 8cd}{13c^2 - 6d^2} \quad (\text{đpcm}).$$

Câu 31. (HSG 7 huyện Bát Xát 2022 - 2023)

$$\text{Cho } \frac{a}{b} = \frac{c}{d}. \text{ Chứng minh rằng: } \frac{7a^2 + 3ab}{11a^2 - 8b^2} = \frac{7c^2 + 3cd}{11c^2 - 8d^2}.$$

Lời giải

$$\text{Từ } \frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d}$$

$$\Rightarrow \frac{a^2}{c^2} = \frac{b^2}{d^2} = \frac{7a^2}{7c^2} = \frac{b}{d} \cdot \frac{b}{d} = \frac{b}{d} \cdot \frac{a}{c} = \frac{ab}{dc} = \frac{3ab}{3cd} = \frac{7a^2 + 3ab}{7c^2 + 3cd} \quad (1)$$

$$\text{Lại có: } \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{a^2}{c^2} = \frac{b^2}{d^2} = \frac{11a^2}{11c^2} = \frac{8b^2}{8d^2} = \frac{11a^2 - 8b^2}{11c^2 - 8d^2} \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) } \Rightarrow \frac{7a^2 + 3ab}{7c^2 + 3cd} = \frac{11a^2 - 8b^2}{11c^2 - 8d^2} \Rightarrow \frac{7a^2 + 3ab}{11a^2 - 8b^2} = \frac{7c^2 + 3cd}{11c^2 - 8d^2} \quad (\text{đpcm})$$

Câu 32. (HSG 7 huyện Nghĩa dân, năm học 2022 - 2023)

$$\text{Cho } \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \text{ (với } a, b, c, d \text{ khác 0)}. \text{ Chứng minh rằng: } \left(\frac{a+b}{c+d} \right)^2 = \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2}$$

Lời giải

$$\text{Cho } \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \text{ (với } a, b, c, d \text{ khác 0)}. \text{ Chứng minh rằng: } \left(\frac{a+b}{c+d} \right)^2 = \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2}$$

$$\text{Đặt } \frac{a}{c} = \frac{b}{d} = k \Rightarrow a = ck; b = dk \quad (*)$$

Lần lượt thay (*) vào vế trái và vế phải của đẳng thức cần chứng minh, ta có:

$$+) \left(\frac{a+b}{c+d} \right)^2 = \left(\frac{ck+dk}{c+d} \right)^2 = \left(\frac{(c+d)k}{c+d} \right)^2 = k^2 \quad (1)$$

$$+) \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2} = \frac{(ck)^2+(dk)^2}{c^2+d^2} = \frac{(c^2+d^2)k^2}{c^2+d^2} = k^2 \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $\left(\frac{a+b}{c+d} \right)^2 = \frac{a^2+b^2}{c^2+d^2}$ (đpcm)

Câu 33. (HSG 7 trường Phú trường; huyện Thanh Oai 2022 - 2023; huyện Ứng Hòa 2021 - 2022; trường Kim An 2017 - 2018)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $\frac{3a^6+c^6}{3b^6+d^6} = \frac{(a+c)^6}{(b+d)^6}$ (với $b+d \neq 0$).

Lời giải

Với $b+d \neq 0$ ta có:

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a+c}{b+d}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{a}{b} \right)^6 = \left(\frac{c}{d} \right)^6 = \left(\frac{a+c}{b+d} \right)^6 \Rightarrow \frac{a^6}{b^6} = \frac{c^6}{d^6} = \frac{(a+c)^6}{(b+d)^6} \Rightarrow \frac{3a^6}{3b^6} = \frac{c^6}{d^6} = \frac{(a+c)^6}{(b+d)^6}$$

$$\Rightarrow \frac{3a^6+c^6}{3b^6+d^6} = \frac{(a+c)^6}{(b+d)^6} \quad (\text{đpcm})$$

Câu 34. (HSG 7 trường Vạn Long; trường Thống Nhất 2022 - 2023; trường Tôn Đức Thắng 2018 - 2019; trường Trần Hưng Đạo; trường Trường Sa 2017-2018; trường Nguyễn Khuyến 2015-2016)

Cho bốn số dương a, b, c, d thỏa điều kiện $a+c=2b$ và $c(b+d)=2bd$.

Chứng minh $\left(\frac{a+c}{b+d} \right)^8 = \frac{a^8+b^8}{b^8+d^8}$

Lời giải

$$c(b+d)=2bd \Rightarrow b+d = \frac{2bd}{c}$$

Từ

Mà $a+c=2b$

$$\frac{a+c}{b+d} = \frac{2b}{\frac{2bd}{c}} = \frac{2bc}{2bd} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a+c}{b+d} = \frac{c}{d}$$

nên

$$\Rightarrow d(a+c) = c(b+d) \Rightarrow ad+cd = bc+cd \Rightarrow ad = bc$$

Vì $a, b, c, d > 0$ nên $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a+c}{b+d}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{a+c}{b+d}\right)^8 = \frac{a^8}{b^8} = \frac{c^8}{d^8} = \frac{a^8+c^8}{b^8+d^8}$$

Câu 35. (HSG 7 huyện Phú Lý, trường Hoàng Quyên 2018 - 2019; trường Tân Ước, Thanh Oai 2013 - 2014)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$. Chứng minh rằng: $\frac{a^{1005} + b^{1005}}{c^{1005} + d^{1005}} = \frac{(a+b)^{1005}}{(c+d)^{1005}}$

Lời giải

$$\begin{aligned} \frac{a}{b} = \frac{c}{d} &\Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} = \frac{a+b}{c+d} \Rightarrow \left(\frac{a}{c}\right)^{1005} = \left(\frac{b}{d}\right)^{1005} = \left(\frac{a+b}{c+d}\right)^{1005} \\ &\Rightarrow \frac{a^{1005}}{c^{1005}} = \frac{b^{1005}}{d^{1005}} = \frac{(a+b)^{1005}}{(c+d)^{1005}} \end{aligned} \quad (1)$$

(theo tính chất Dãy tỉ số bằng nhau)

Mà $\frac{a^{1005}}{c^{1005}} = \frac{b^{1005}}{d^{1005}} = \frac{a^{1005} + b^{1005}}{c^{1005} + d^{1005}} \quad (2)$

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{a^{1005} + b^{1005}}{c^{1005} + d^{1005}} = \frac{(a+b)^{1005}}{(c+d)^{1005}} \quad (\text{đpcm})$

Câu 36. (HSG 7 Cẩm Thủy, Thanh Hóa năm 2022 - 2023; trường Ngô Gia Tự, huyện Phù Cát 2017 - 2018; trường Nguyễn Du 2016 - 2017)

Cho tỉ lệ thức $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ với $a \neq 0, b \neq 0, c \neq 0, d \neq 0, a \neq \pm b, c \neq \pm d$.

Chứng minh: $\left(\frac{a-b}{c-d}\right)^{2013} = \frac{a^{2013} + b^{2013}}{c^{2013} + d^{2013}}$

Lời giải

Ta có: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a-c}{b-d} \Rightarrow \left(\frac{a}{b}\right)^{2013} = \left(\frac{c}{d}\right)^{2013} = \left(\frac{a-c}{b-d}\right)^{2013} \quad (1)$

Mà: $\left(\frac{a}{b}\right)^{2013} = \left(\frac{c}{d}\right)^{2013} = \frac{a^{2013}}{b^{2013}} = \frac{c^{2013}}{d^{2013}} = \frac{a^{2013} + c^{2013}}{b^{2013} + d^{2013}} \quad (2)$

Từ (1) và (2) $\Rightarrow \left(\frac{a-b}{c-d}\right)^{2013} = \frac{a^{2013} + b^{2013}}{c^{2013} + d^{2013}} \quad (\text{đpcm})$

Câu 37. (HSG TP LÀO CAI 2022 - 2023)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ với $b, d \neq 0; c \neq -d$. Chứng minh $\frac{a^{2022} + b^{2022}}{c^{2022} + d^{2022}} = \frac{(a+b)^{2022}}{(c+d)^{2022}}$

Lời giải

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} = \frac{a+b}{c+d} \Rightarrow \frac{a^{2022}}{c^{2022}} = \frac{b^{2022}}{d^{2022}} = \frac{(a+b)^{2022}}{(c+d)^{2022}} \quad (1)$$

Ta có:

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{a^{2022}}{c^{2022}} = \frac{b^{2022}}{d^{2022}} = \frac{a^{2022} + b^{2022}}{c^{2022} + d^{2022}} \quad (2)$$

$$\frac{a^{2022} + b^{2022}}{c^{2022} + d^{2022}} = \frac{(a+b)^{2022}}{(c+d)^{2022}}$$

Từ (1) và (2) ta suy ra được điều phải chứng minh.

Câu 38. (HSG 7 huyện Gia Viễn, tỉnh Ninh Bình, năm học 2022 - 2023)

Cho $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$, với $b \neq 0, d \neq 0; c \neq d$. Chứng minh rằng $\frac{(a-b)^{2023}}{a^{2023} - b^{2023}} = \frac{(c-d)^{2023}}{c^{2023} - d^{2023}}$.

Lời giải

Với $b \neq 0, d \neq 0; c \neq d$, thì

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} = \frac{a-b}{c-d} \quad (1)$$

$$\Rightarrow \frac{a^{2023}}{c^{2023}} = \frac{b^{2023}}{d^{2023}} = \frac{(a-b)^{2023}}{(c-d)^{2023}} \quad (2)$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\begin{aligned} \frac{a^{2023}}{c^{2023}} = \frac{b^{2023}}{d^{2023}} &= \frac{(a-b)^{2023}}{(c-d)^{2023}} = \frac{a^{2023} - b^{2023}}{c^{2023} - d^{2023}} \\ \Rightarrow \frac{(a-b)^{2023}}{a^{2023} - b^{2023}} &= \frac{(c-d)^{2023}}{c^{2023} - d^{2023}} \end{aligned}$$

Câu 39. (HSG 7 huyện Kinh Môn 2018 - 2019)

Cho các số dương a, b, c, d ($c \neq d$) và $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$.

$$\frac{(a^{2018} + b^{2018})^{2019}}{(c^{2018} + d^{2018})^{2019}} = \frac{(a^{2019} - b^{2019})^{2018}}{(c^{2019} - d^{2019})^{2018}}$$

CMR:

Lời giải

Với $a, b, c, d > 0$, $c \neq d$ ta có: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{a^{2018}}{c^{2018}} = \frac{b^{2018}}{d^{2018}}$

$$\text{Do đó } \frac{a^{2018}}{c^{2018}} = \frac{b^{2018}}{d^{2018}} = \frac{a^{2018} + b^{2018}}{c^{2018} + d^{2018}}$$

$$\Rightarrow \frac{(a^{2018})^{2019}}{(c^{2018})^{2019}} = \frac{(a^{2018} + b^{2018})^{2019}}{(c^{2018} + d^{2018})^{2019}} \quad (1)$$

Lại có: $a, b, c, d > 0, c \neq d$, ta có:

$$\frac{a}{c} = \frac{b}{d} \Rightarrow \frac{a^{2019}}{c^{2019}} = \frac{b^{2019}}{d^{2019}} = \frac{a^{2019} - b^{2019}}{c^{2019} - d^{2019}}$$

$$\Rightarrow \frac{(a^{2019})^{2018}}{(c^{2019})^{2018}} = \frac{(a^{2019} - b^{2019})^{2018}}{(c^{2019} - d^{2019})^{2018}} \quad (2)$$

$$\frac{(a^{2018})^{2019}}{(c^{2018})^{2019}} = \frac{(a^{2019})^{2018}}{(c^{2019})^{2018}} = \frac{a^{2019 \cdot 2018}}{c^{2019 \cdot 2018}} \quad (3)$$

Mà

$$(1) (2) (3) \Rightarrow \frac{(a^{2018} + b^{2018})^{2019}}{(c^{2018} + d^{2018})^{2019}} = \frac{(a^{2019} - b^{2019})^{2018}}{(c^{2019} - d^{2019})^{2018}}$$

Từ

Câu 40. (HSG 7 huyện, tỉnh, trường Cao Dương – đề Olympic. 2016 - 2017)

Cho các số a, b, c, d với $a + b + c + d \neq 0$ thỏa mãn

$$\frac{b+c+d}{a} = \frac{c+d+a}{b} = \frac{a+b+d}{c} = \frac{a+b+c}{d} = k$$

. Tính giá trị của k .

Lời giải

Với $a + b + c + d \neq 0$ theo tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{b+c+d}{a} = \frac{c+d+a}{b} = \frac{a+b+d}{c} = \frac{a+b+c}{d} = \frac{3a+3b+3c+3d}{a+b+c+d} = \frac{3(a+b+c+d)}{a+b+c+d} = 3$$

$$\Rightarrow k = 3$$

Câu 41. (HSG 7 huyện Cát Tiên 2018 - 2019; huyện Cẩm Khê 2017 - 2018; huyện Tân Kỳ 2015 - 2016)

Cho các số thực $a; b; c; d; e$ khác 0 thỏa mãn $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{d}{e}$. Chứng minh rằng:

$$\frac{2a^4 + 3b^4 + 4c^4 + 5d^4}{2b^4 + 3c^4 + 4d^4 + 5e^4} = \frac{a}{e}$$

Lời giải

Ta có $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{d}{e} \Rightarrow \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} \cdot \frac{d}{e} = \frac{a}{e}$

Ta lại có: $\frac{a}{b} = \frac{b}{c} = \frac{c}{d} = \frac{d}{e}$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} \cdot \frac{c}{d} \cdot \frac{d}{e} = \frac{a^4}{b^4} = \frac{b^4}{c^4} = \frac{c^4}{d^4} = \frac{d^4}{e^4}$$

$$= \frac{2a^4}{2b^4} = \frac{3b^4}{3c^4} = \frac{4c^4}{4d^4} = \frac{5d^4}{5e^4} = \frac{2a^4 + 3b^4 + 4c^4 + 5d^4}{2b^4 + 3c^4 + 4d^4 + 5e^4}$$

$$\frac{2a^4 + 3b^4 + 4c^4 + 5d^4}{2b^4 + 3c^4 + 4d^4 + 5e^4} = \frac{a}{e}$$

Vậy suy ra (ĐPCM).

Câu 42. (HSG 7 trường Thiệu Vũ, huyện Thiệu Hóa; huyện Quỳnh Phụ 2022 - 2023; huyện Tân Kỳ 2021 - 2022; huyện Hoài Nhơn 2018 - 2019; huyện Thanh Hà 2016 - 2017)

Cho $\frac{3x - 2y}{4} = \frac{2z - 4x}{3} = \frac{4y - 3z}{2}$. Chứng minh $\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{4}$.

Lời giải

Ta có $\frac{3x - 2y}{4} = \frac{2z - 4x}{3} = \frac{4y - 3z}{2}$

$$= \frac{12x - 8y}{16} = \frac{6z - 12x}{9} = \frac{8y - 6z}{4} = \frac{12x - 8y + 6z - 12x + 8y - 6z}{16 + 9 + 4} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3x - 2y = 0 \\ 2z - 4x = 0 \\ 4y - 3z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3x = 2y \\ 2z = 4x \\ 4y = 3z \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{x}{2} = \frac{y}{3} \\ \frac{x}{2} = \frac{z}{4} \\ \frac{y}{3} = \frac{z}{4} \end{cases} \Rightarrow \frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{4}$$

$$\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{4}$$

Vậy:

Câu 43. (HSG 7 trường Lê Hồng Phong 2018 - 2019)

Biết rằng: $\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c}$. Chứng minh: $x : y : z = a : b : c$

Lời giải

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c} = \frac{abz - acy}{a^2} = \frac{bcx - abz}{b^2} = \frac{acy - bcz}{c^2}$$

$$= \frac{abz - acy + bcx - abz + acy - bcx}{a^2 + b^2 + c^2} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} bz - cy = 0 \\ cx - az = 0 \\ ay - bx = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} bz = cy \\ cx = az \\ ay = bx \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{z}{c} = \frac{y}{b} \\ \frac{x}{a} = \frac{z}{c} \\ \frac{y}{b} = \frac{x}{a} \end{cases} \Rightarrow \frac{z}{c} = \frac{y}{b} = \frac{x}{a}$$

$$\Rightarrow x : y : z = a : b : c \quad (\text{đpcm})$$

Câu 44. (HSG 7 huyện Đông Hưng năm 2022 - 2023; thị xã Sầm Sơn 2017 - 2018)

Biết: $\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c}$ ($a, b, c \neq 0$). Chứng minh rằng: $\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c}$.

Lời giải

Từ giả thiết ta có: $a, b, c \neq 0 \Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 \neq 0$ và

$$\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c} = \frac{a(bz - cy)}{a^2} = \frac{b(cx - az)}{b^2} = \frac{c(ay - bx)}{c^2}$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a(bz - cy)}{a^2} = \frac{b(cx - az)}{b^2} = \frac{c(ay - bx)}{c^2} = \frac{0}{a^2 + b^2 + c^2} = 0$$

Suy ra:
$$bz - cy = 0 \Rightarrow \frac{y}{b} = \frac{z}{c}$$

Tương tự ta có:
$$\frac{z}{c} = \frac{x}{a}; \frac{x}{a} = \frac{y}{b}$$

Suy ra:
$$\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c}$$

Câu 45. (HSG 7 TP Vũng Tàu, 2021 - 2022)

Cho $\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c}$. Chứng tỏ rằng $\frac{x^{2022} + y^{2022} + z^{2022}}{a^{2022} + b^{2022} + c^{2022}} = \frac{(x + y + z)^{2022}}{(a + b + c)^{2022}}$

Lời giải

Ta có
$$\frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b} = \frac{ay - bx}{c}$$

$$\Rightarrow \frac{abz - acy}{a^2} = \frac{bcx - baz}{b^2} = \frac{cay - cbx}{c^2} = \frac{abz - acy + bcx - baz + cay - cbx}{a^2 + b^2 + c^2} = 0$$

$$\Rightarrow bz - cy = cx - az = ay - bx = 0$$

$$\Rightarrow \frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c} = \frac{x + y + z}{a + b + c}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{x}{a}\right)^{2022} = \left(\frac{y}{b}\right)^{2022} = \left(\frac{z}{c}\right)^{2022} = \left(\frac{x + y + z}{a + b + c}\right)^{2022}$$

$$\Rightarrow \frac{x^{2022} + y^{2022} + z^{2022}}{a^{2022} + b^{2022} + c^{2022}} = \frac{(x + y + z)^{2022}}{(a + b + c)^{2022}}$$

Vậy
$$\frac{x^{2022} + y^{2022} + z^{2022}}{a^{2022} + b^{2022} + c^{2022}} = \frac{(x + y + z)^{2022}}{(a + b + c)^{2022}}$$

Câu 46. (HSG 7 huyện Thanh Ba, 2021 - 2022)

Cho 3 số x, y, z thoả mãn: $\frac{x}{2020} = \frac{y}{2021} = \frac{z}{2022}$.

Chứng minh rằng $(x - z)^3 = 8(x - y)^2 \cdot (y - z)$

Lời giải

$$\begin{aligned} \frac{x}{2020} = \frac{y}{2021} = \frac{z}{2022} &\Rightarrow \frac{x - z}{2020 - 2022} = \frac{x - y}{2020 - 2021} = \frac{y - z}{2021 - 2022} \\ &\Rightarrow \frac{x - z}{-2} = \frac{x - y}{-1} = \frac{y - z}{-1} \\ &\Rightarrow \left(\frac{x - z}{-2}\right)^3 = \left(\frac{x - y}{-1}\right)^3 \\ &\Rightarrow \left(\frac{x - z}{-2}\right)^3 = \left(\frac{x - y}{-1}\right)^2 \cdot \left(\frac{y - z}{-1}\right) \quad \left(\text{vì } \frac{x - y}{-1} = \frac{y - z}{-1}\right) \\ &\Rightarrow \frac{(x - z)^3}{(-2)^3} = \frac{(x - y)^2}{(-1)^2} \cdot \frac{y - z}{-1} \\ &\Rightarrow (x - z)^3 = 8(x - y)^2(y - z) \quad (\text{đpcm}) \end{aligned}$$

Câu 47. (HSG 7 Thanh Hóa lần 2 năm 2022 - 2023)

Cho các số a, b, c thỏa mãn: $\frac{a}{2021} = \frac{b}{2020} = \frac{c}{2019}$.

Chứng minh rằng: $4(a - b)(b - c) = (a - c)^2$

Lời giải

Áp dụng tính chất dãy tỉ bằng nhau, ta có:

$$\frac{a}{2021} = \frac{b}{2020} = \frac{c}{2019} = \frac{a - b}{1} = \frac{b - c}{1} = \frac{a - c}{2}$$

Suy ra: $2(a - b) = a - c$ và $2(b - c) = a - c$.

Nhân vế với vế ta có: $4(a - b)(b - c) = (a - c)^2$ (đpcm).

Câu 48. (HSG 7 trường Thái Phương, huyện Hưng Hà năm học 2022 - 2023)

Cho $\frac{x}{2022} = \frac{y}{2023} = \frac{z}{2024}$. Chứng minh rằng: $4(x - y)(y - z) = (z - x)^2$

Lời giải

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{x}{2020} = \frac{y}{2021} = \frac{z}{2022} = \frac{x - y}{-1} = \frac{y - z}{-1} = \frac{z - x}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{(x - y)^2}{1} = \frac{(z - x)^2}{4}$$

$$\Rightarrow 4(x - y)^2 = (z - x)^2$$

$$\Rightarrow 4(x - y)(x - y) = (z - x)^2$$

$$\text{Mà } \frac{x-y}{-1} = \frac{y-z}{-1} \Rightarrow (x-y) = (y-z)$$

$$\text{Do đó } 4(x-y)(y-z) = (z-x)^2$$

$$\text{Vậy } 4(x-y)(y-z) = (z-x)^2 \quad (\text{đpcm})$$

Câu 49. (HSG 7 huyện Hưng Hà năm 2022 - 2023)

$$\text{Cho ba số thực } a, b, c \text{ biết: } \frac{a}{2021} = \frac{b}{2022} = \frac{c}{2023}$$

$$\text{Chứng minh rằng: } 4(a-b)(b-c) = (c-a)^2$$

Lời giải

Theo tính chất dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a}{2021} = \frac{b}{2022} = \frac{c}{2023} = \frac{a-b}{-1} = \frac{b-c}{-1} = \frac{c-a}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{(a-b)^2}{1} = \frac{(c-a)^2}{4}$$

$$\Rightarrow 4(a-b)^2 = (c-a)^2 \Rightarrow 4(a-b)(a-b) = (c-a)^2 \quad (1)$$

$$\text{Mà } \frac{a-b}{-1} = \frac{b-c}{-1} \Rightarrow (a-b) = (b-c)$$

$$\text{nên từ (1) suy ra: } 4(a-b)(b-c) = (c-a)^2$$

$$\text{Vậy } 4(a-b)(b-c) = (c-a)^2 \quad (\text{đpcm}).$$

Câu 50. (HSG 7 huyện Lâm Thao 2022 - 2023)

$$\text{Cho 3 số } a, b, c \text{ thỏa mãn } \frac{a}{2021} = \frac{b}{2022} = \frac{c}{2023}$$

$$\text{Chứng minh rằng } (a-c)^3 = 8(a-b)^2 \cdot (b-c)$$

Lời giải

$$\text{Ta có } \frac{a}{2021} = \frac{b}{2022} = \frac{c}{2023}$$

$$\Rightarrow \frac{a-c}{2021-2023} = \frac{a-b}{2021-2022} = \frac{b-c}{2022-2023}$$

$$\Rightarrow \frac{a-c}{-2} = \frac{a-b}{-1} = \frac{b-c}{-1}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{a-c}{-2} \right)^3 = \left(\frac{a-b}{-1} \right)^2 \cdot \left(\frac{b-c}{-1} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{(a-c)^3}{(-2)^3} = \frac{(a-b)^2}{(-1)^2} \cdot \left(\frac{b-c}{-1} \right)$$

$$\Rightarrow (a-c)^3 = 8(a-b)^2(b-c)$$

Câu 51. (HSG 7 Hưng Hà năm 2022 - 2023; huyện Lục Ngạn 2020 - 2021; huyện Việt Yên 2017 - 2018)

Cho dãy tỉ số bằng nhau: $\frac{ab+ac}{2} = \frac{bc+ba}{3} = \frac{ca+cb}{4}$. Chứng minh rằng: $\frac{a}{3} = \frac{b}{5} = \frac{c}{15}$

Lời giải

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{ab+ac}{2} = \frac{bc+ba}{3} = \frac{ca+cb}{4} = \frac{ab+ac - (bc+ba) + ca+cb}{2-3+4}$$

$$= \frac{ab+ac+bc+ba - (ca+cb)}{2+3-4} = \frac{-(ab+ac)+bc+ba+ca+cb}{-2+3+4} = \frac{2ac}{3} = \frac{2ab}{1} = \frac{2bc}{5}$$

Từ $\frac{2ac}{3} = \frac{2ab}{1} \Rightarrow \frac{c}{3} = b \Rightarrow \frac{c}{15} = \frac{b}{5}$

$$\frac{2ac}{3} = \frac{2bc}{5} \Rightarrow \frac{a}{3} = \frac{b}{5}$$

Do đó $\frac{a}{3} = \frac{b}{5} = \frac{c}{15}$. (đpcm)

Câu 52. (HSG 7 trường Trường Yên, huyện Chương Mỹ; huyện Hương Sơn; huyện Tam Dương 2022 - 2023; huyện Thái Thụy; huyện Như Thanh 2021 - 2022; huyện Tân Tạo; huyện Phú Khánh 2018 - 2019; huyện Sông Lô 2017 - 2018; huyện Minh An 2016 - 2017)

Cho dãy tỉ số bằng nhau $\frac{2bz-3cy}{a} = \frac{3cx-az}{2b} = \frac{ay-2bx}{3c}$ (với $a, b, c \neq 0$).

Chứng minh $\frac{x}{a} = \frac{y}{2b} = \frac{z}{3c}$.

Lời giải

Ta có: $\frac{2bz-3cy}{a} = \frac{3cx-az}{2b} = \frac{ay-2bx}{3c}$ và $a, b, c \neq 0$

$$= \frac{a(2bz-3cy)}{a.a} = \frac{2b(3cx-az)}{2b.2b} = \frac{3c(ay-2bx)}{3c.3c}$$

$$= \frac{2abz-3acy}{a^2} = \frac{6bcx-2abz}{4b^2} = \frac{3acy-6bcx}{9c^2}$$

$$= \frac{2abz-3acy+6bcx-2abz+3acy-6bcx}{a^2+4b^2+9c^2} = 0$$

(Vì $a, b, c \neq 0$ nên $a^2+4b^2+9c^2 \neq 0$)

$$* \frac{2bz - 3cy}{a} = 0 \Rightarrow 2bz - 3cy = 0 \Rightarrow \frac{y}{2b} = \frac{z}{3c} \quad (1)$$

$$* \frac{3cx - az}{2b} = 0 \Rightarrow 3cx - az = 0 \Rightarrow \frac{x}{a} = \frac{z}{3c} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{x}{a} = \frac{y}{2b} = \frac{z}{3c}$ (đpcm).

Câu 53. (HSG 7 huyện Cẩm Khê năm 2022 - 2023; huyện Thái Thụy 2018 - 2019)

Cho x, y, z, a, b, c thỏa mãn $\frac{x}{a+2b+c} = \frac{y}{2a+b-c} = \frac{z}{4a-4b+c}$

Chứng minh rằng: $\frac{a}{x+2y+z} = \frac{b}{2x+y-z} = \frac{c}{4x-4y+z}$ (với điều kiện các mẫu thức khác 0)

Lời giải

Theo tính chất dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{x}{a+2b+c} = \frac{2y}{4a+2b-2c} = \frac{z}{4a-4b+c} = \frac{x+2y+z}{9a} \quad (1)$$

$$\frac{2x}{2a+4b+2c} = \frac{y}{2a+b-c} = \frac{z}{4a-4b+c} = \frac{2x+y-z}{9b} \quad (2)$$

$$\frac{4x}{4a+8b+4c} = \frac{4y}{8a+4b-4c} = \frac{z}{4a-4b+c} = \frac{4x-4y+z}{9c} \quad (3)$$

Từ (1), (2), (3) ta có:

$$\frac{x+2y+z}{9a} = \frac{2x+y-z}{9b} = \frac{4x-4y+z}{9c} \quad \text{hay} \quad \frac{9a}{x+2y+z} = \frac{9b}{2x+y-z} = \frac{9c}{4x-4y+z}$$

$$\text{Vậy} \quad \frac{a}{x+2y+z} = \frac{b}{2x+y-z} = \frac{c}{4x-4y+z} \quad (\text{ĐPCM}).$$

Câu 54. (HSG 7 huyện Hoàng Hóa – Thanh Hóa năm 2022 - 2023)

Cho tỉ lệ thức: $\frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \frac{ab}{cd}$. Chứng minh rằng: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$.

Lời giải

$$\text{Ta có:} \quad \frac{a^2 + b^2}{c^2 + d^2} = \frac{ab}{cd} = \frac{a^2 + ab + ab + b^2}{c^2 + cd + cd + d^2} = \frac{(a+b)^2}{(c+d)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{ab}{cd} = \frac{(a+b)^2}{(c+d)^2} \Rightarrow \frac{c(a+b)}{a(c+d)} = \frac{b(c+d)}{d(a+b)} \Rightarrow \frac{ca+cb}{ca+ad} = \frac{bc+bd}{da+db} = \frac{ca-bd}{ca-bd} = 1$$

$$\Rightarrow ca+cb = ca+ad \Rightarrow cb = ad \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{c}{d}$$

Câu 55. (HSG 7 trường Cù Chính Lan 2018 - 2019; trường Nguyễn Khuyến 2016 - 2017)

Biết $a^2 + ab + \frac{b^2}{3} = 25; c^2 + \frac{b^2}{3} = 9; a^2 + ac + c^2 = 16$

Và $a \neq 0, c \neq 0, a \neq -c$. Chứng minh rằng: $\frac{2c}{a} = \frac{b+c}{a+c}$

Lời giải

Ta có: $c^2 + \frac{b^2}{3} + a^2 + ac + c^2 = a^2 + ab + \frac{b^2}{3}$ (vì $9+16=25$)

Suy ra $2c^2 = a(b-c) \Rightarrow \frac{2c}{a} = \frac{b-c}{c}$ ($a \neq 0; b \neq 0$)

$\Rightarrow \frac{2c}{a} = \frac{b-c}{c} = \frac{2c+b-c}{a+c} = \frac{b+c}{a+c}$ ($a \neq -c; a+c \neq 0$)

Vậy $\frac{2c}{a} = \frac{b+c}{a+c}$ (đpcm).

Câu 56. (HSG 7 huyện Tân Kỳ năm 2022 - 2023)

Biết: $a^2 + ab + \frac{b^2}{3} = 2023; c^2 + \frac{b^2}{3} = 2000; a^2 + ac + c^2 = 23$ và $a \neq 0; c \neq 0; a \neq -c$

Chứng minh rằng $\frac{2c}{a} = \frac{b+c}{a+c}$.

Lời giải

Ta có: $a^2 + ab + \frac{b^2}{3} = 2023; c^2 + \frac{b^2}{3} = 2000; a^2 + ac + c^2 = 23$

$\Rightarrow \left(a^2 + ab + \frac{b^2}{3} \right) - \left(c^2 + \frac{b^2}{3} \right) - (a^2 + ac + c^2) = 2023 - 2000 - 23$

$\Rightarrow a^2 + ab + \frac{b^2}{3} - c^2 - \frac{b^2}{3} - a^2 - ac - c^2 = 0$

$\Rightarrow ab - ac - 2c^2 = 0$

$\Rightarrow ab = ac + 2c^2$

$\Rightarrow ab + ac = 2ac + 2c^2$

$\Rightarrow a(b+c) = 2c(a+c)$

$\Rightarrow \frac{2c}{a} = \frac{b+c}{a+c}$

Câu 57. (HSG 7 huyện Điện Bàn; huyện Tiên Du 2022 – 2023)

Cho các số tự nhiên có hai chữ số $\overline{ab}$ và $\overline{bc}$ thỏa mãn điều kiện $\frac{b}{c} = \frac{\overline{ab}}{\overline{bc}}$. Chứng minh

rằng $\frac{a}{c} = \frac{a^2 + b^2}{b^2 + c^2}$.

Lời giải

Ta có: $\frac{\overline{ab}}{\overline{bc}} = \frac{10a + b}{10b + c} \Rightarrow \frac{10a + b}{10b + c} = \frac{b}{c}$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{10a + b}{10b + c} = \frac{b}{c} = \frac{10a + b - b}{10b + c - c} = \frac{10a}{10b} = \frac{a}{b} \quad \text{suy ra} \quad \frac{a}{b} = \frac{b}{c}$$

$$\text{Suy ra} \quad \frac{a^2}{b^2} = \frac{b^2}{c^2} = \frac{a}{b} \cdot \frac{b}{c} = \frac{a}{c} \quad (1)$$

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a^2}{b^2} = \frac{b^2}{c^2} = \frac{a^2 + b^2}{b^2 + c^2} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra $\frac{a^2 + b^2}{b^2 + c^2} = \frac{a}{c}$.

Câu 58. (HSG 7 huyện Đông Sơn 2022 - 2023; trường Đáp Cầu 2018 - 2019; trường Hồng Thái, huyện Sơn Dương 2017 - 2018

Cho x, y, z là các số khác 0 và $x^2 = yz, y^2 = xz, z^2 = xy$. Chứng minh rằng: $x = y = z$

Lời giải

Vì x, y, z là các số khác 0 và $x^2 = yz, y^2 = xz, z^2 = xy$

$$\Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{z}{x}; \frac{y}{z} = \frac{x}{y}; \frac{z}{x} = \frac{y}{z} \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{y}{z} = \frac{z}{x}$$

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau, ta có:

$$\frac{x}{y} = \frac{y}{z} = \frac{z}{x} = \frac{x + y + z}{y + z + x} = 1 \Rightarrow x = y = z$$

$$\frac{x}{y} = \frac{y}{z} = \frac{z}{x} = \frac{x + y + z}{y + z + x} = 1 \Rightarrow x = y = z$$

Câu 59. (HSG 7 huyện Thái Thụy 2015 – 2016)

Cho x, y, z thỏa mãn $x^2 = yz, y^2 = xz, z^2 = xy$. Chứng minh rằng: $x = y = z$

Lời giải

TH1: Nếu $x = 0$ thì $y = z = 0 \Rightarrow x = y = z$. Tương tự với y, z

TH2: x, y, z là các số khác 0 từ $x^2 = yz, y^2 = xz, z^2 = xy$

$$\Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{z}{x}; \frac{y}{z} = \frac{x}{y}; \frac{z}{x} = \frac{y}{z} \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{y}{z} = \frac{z}{x}$$

Áp dụng tính chất dãy tỉ số bằng nhau:

$$\Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{y}{z} = \frac{z}{x} = \frac{x+y+z}{y+z+x} = 1 \Rightarrow x = y = z$$

Vậy $x = y = z$

Câu 60. (HSG 7 huyện Thạch Thành năm 2022 - 2023)

Cho các số a, b, c, x, y, z thỏa mãn: $a + b + c = a^2 + b^2 + c^2 = 1$ và $\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c}$ (các tỉ số đều có nghĩa). Chứng minh rằng $x^2 + y^2 + z^2 = (x + y + z)^2$.

Lời giải

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c} = \frac{x+y+z}{a+b+c} = \frac{x+y+z}{1} = x+y+z \quad (\text{vì } a+b+c=1).$$

$$(x+y+z)^2 = \left(\frac{x}{a}\right)^2 = \left(\frac{y}{b}\right)^2 = \left(\frac{z}{c}\right)^2 = \frac{x^2+y^2+z^2}{a^2+b^2+c^2} = \frac{x^2+y^2+z^2}{1} = x^2+y^2+z^2$$

Suy ra:

Câu 61. (HSG 7 tỉnh Nam Định, huyện Ý Yên 2021– 2022)

Cho x, y, z là các số nguyên dương và $x+y+z$ là số lẻ, các số thực a, b, c thỏa mãn:

$$\frac{a-b}{x} = \frac{b-c}{y} = \frac{a-c}{z}. \text{ Chứng minh rằng: } a=b=c.$$

Lời giải

$$\frac{a-b}{x} = \frac{b-c}{y} = \frac{a-c}{z}$$

Theo đề bài:

Áp dụng tính chất của dãy tỉ số bằng nhau ta có:

$$\frac{a-b}{x} = \frac{b-c}{y} = \frac{a-c}{z} = \frac{a-b+b-c+a-c}{x+y+z} = \frac{2a-2c}{x+y+z} \quad (1)$$

$$\text{Và } \frac{a-b}{x} = \frac{b-c}{y} = \frac{a-b+b-c}{x+y} = \frac{a-c}{x+y} \quad (2)$$

$$\text{Từ } (1) \text{ (2)} \Rightarrow \frac{2(a-c)}{x+y+z} = \frac{a-c}{x+y} \quad (3)$$

Nếu $a-c \neq 0$; Từ (3) $\Rightarrow 2(x+y) = x+y+z$. (Vô lý vì $(x+y+z)$ lẻ (theo đề bài); còn $2(x+y)$ luôn chẵn với mọi x, y).

Do đó $a-c=0$. Thay vào dãy tỉ số đã cho ta được

$$\frac{a-b}{x} = \frac{b-c}{y} = \frac{0}{z} = 0 \Rightarrow \begin{cases} a-b=0 \\ b-c=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=b \\ b=c \end{cases}$$

Vậy $a = b = c$ thỏa mãn điều kiện đề bài.

Câu 62. (HSG 7 trường Bảo Phương 2018 - 2019)

Cho
$$\frac{x}{y+z+t} = \frac{y}{z+t+x} = \frac{z}{t+x+y} = \frac{t}{x+y+z}$$

$$A = \frac{x+y}{z+t} + \frac{y+z}{t+x} + \frac{z+t}{x+y} + \frac{t+z}{y+z}$$

Chứng minh rằng biểu thức sau có giá trị nguyên:

Lời giải

$$\frac{x}{y+z+t} = \frac{y}{z+t+x} = \frac{z}{t+x+y} = \frac{t}{x+y+z} = \frac{x+y+z+t}{3(x+y+z+t)} = \frac{1}{3}$$

Ta có:

Suy ra $3x = y+z+t; 3y = z+t+x; 3z = t+x+y; 3t = x+y+z$

Từ đó suy ra được: $x+y = z+t; y+z = t+x; z+t = x+y; t+x = y+z$

$$A = \frac{x+y}{z+t} + \frac{y+z}{t+x} + \frac{z+t}{x+y} + \frac{t+z}{y+z} = 1+1+1+1 = 4$$

Vậy $A = 4$, A có giá trị nguyên.

Câu 63. (HSG 7 trường Lý Nam Đế, huyện Hưng Hà năm học 2022 - 2023)

Cho bốn số a, b, c, d thỏa mãn
$$\frac{a}{b+c+d} = \frac{b}{a+c+d} = \frac{c}{a+b+d}$$

M có giá trị nguyên biết:
$$M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{d+a}{b+c}$$

Chứng minh rằng biểu thức

Lời giải

$$\begin{aligned} \frac{a}{b+c+d} = \frac{b}{a+c+d} = \frac{c}{a+b+d} &\Rightarrow \frac{a}{b+c+d} + 1 = \frac{b}{a+c+d} + 1 = \frac{c}{a+b+d} + 1 \\ &\Rightarrow \frac{a+b+c+d}{b+c+d} = \frac{a+b+c+d}{a+c+d} = \frac{a+b+c+d}{a+b+d} \end{aligned}$$

Ta xét hai trường hợp

+) Nếu $a+b+c+d = 0$

Vì $a+b+c+d = 0$ nên $a+b = -(c+d) \Rightarrow \frac{a+b}{c+d} = -1$.

$$\frac{b+c}{d+a} = -1; \frac{d+a}{b+c} = -1$$

Tương tự ta cũng có:

$$M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{d+a}{b+c} = -3$$

Suy ra:

+) Nếu $a+b+c+d \neq 0$. Từ
$$\frac{a+b+c+d}{b+c+d} = \frac{a+b+c+d}{a+c+d} = \frac{a+b+c+d}{a+b+d}$$

ta được: $\Rightarrow b+c+d = a+c+d = a+b+d \Rightarrow a = b = c$

$$M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{d+a}{b+c} = 1+1+1=3$$

Do đó

$$M = \frac{a+b}{c+d} + \frac{b+c}{d+a} + \frac{d+a}{b+c}$$

Vậy biểu thức có giá trị nguyên

Câu 64. (HSG 7 huyện Hưng Hà năm học 2022 - 2023)

Cho $(x_1p - y_1q)^{2n} + (x_2p - y_2q)^{2n} + (x_3p - y_3q)^{2n} + \dots + (x_mp - y_mq)^{2n} \leq 0$

với $m, n \in \mathbb{N}^*$. Chứng minh rằng $\frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_m}{y_1 + y_2 + y_3 + \dots + y_m} = \frac{q}{p}$

Lời giải

Ta có: $(x_1p - y_1q)^{2n} \geq 0; (x_2p - y_2q)^{2n} \geq 0; (x_3p - y_3q)^{2n} \geq 0; \dots; (x_mp - y_mq)^{2n} \geq 0$

$$\Rightarrow (x_1p - y_1q)^{2n} + (x_2p - y_2q)^{2n} + (x_3p - y_3q)^{2n} + \dots + (x_mp - y_mq)^{2n} \geq 0$$

Mà $(x_1p - y_1q)^{2n} + (x_2p - y_2q)^{2n} + (x_3p - y_3q)^{2n} + \dots + (x_mp - y_mq)^{2n} \leq 0$ (gt)

$$\Rightarrow x_1p - y_1q = x_2p - y_2q = x_3p - y_3q = \dots = x_mp - y_mq$$

$$\frac{x_1}{y_1} = \frac{x_2}{y_2} = \frac{x_3}{y_3} = \dots = \frac{x_m}{y_m} = \frac{q}{p} \text{ hay } \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_m}{y_1 + y_2 + y_3 + \dots + y_m} = \frac{q}{p}$$

Do đó

Tài liệu được chia sẻ bởi Website VnTeach.Com

<https://www.vnteach.com>